

«Գեներտիկա XXI» կլոր սեղանը՝ «Գիտությունների ազգային ակադեմիայում»

Ս.թ. հոկտեմբերի 4-ին ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայում անցկացվեց «Գեներտիկա XXI» կլոր սեղանը, որը կազմակերպել էին ՀՀ ԳԱԱ-ն և Հայաստանում «Ռոսսոտրոլդինչեստվո»-ի ներկայացուցչությունը՝ Ռուսաստանի Դաշնության «Գիտության և տեխնոլոգիայի տարի-2021»-ի շրջանակներում:

Բացման խոսքով հանդես եկավ ՀՀ ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս Աշոտ Սաղյանը: «Գիտության մեջ այսօր ակտուալ են այն ուղղությունները, որոնք կապված են կենսաբանականության ուսումնասիրության և պահպանման, կենսատեխնոլոգիայի հետ, որոնց զարգացման կարևորագույն բաղադրիչներն են գեներտիկական հետազոտությունները: Դրանք Հայաստանում բավական հաջողությամբ իրականացվում են, այդ թվում՝ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի համակարգում: Այսօր աշխարհում տեղի են ունենում շատ բարդ և վտանգավոր գործընթացներ, մարդկությունը կանգնում է բարդ մարտահրավերների առջև: Անգամ շատ հարուստ ռեսուրսներ ունեցող երկրները միայնակ չեն կարող կանխել այդ մարտահրավերները: Անհրաժեշտ է համագործակցություն, գիտական ներուժի ու ջանքերի միավորում», - ասաց Աշոտ Սաղյանը:

Նա նշեց, որ համագործակցության անհրաժեշտության մասին շեշտվել է վերջերս Սինսկում անցկացված ԱՊՀ պետությունների համագործակցության 30-ամյակին նվիրված գիտաժողովի ժամանակ և Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի նախագահ Ալեքսանդր Սերգեևի հետ հանդիպման ժամանակ: «Հայկական և ռուսական գիտությունները սերտորեն կապված են, և մենք պետք է շարունակենք պահպանել և զարգացնել այդ կապերը», - ասաց ակադեմիկոս Սաղ-

յանը:

Իր ողջույնի խոսքում Հայաստանում «Ռոսսոտրոլդինչեստվո»-ի ներկայացուցչության տնօրեն Վադիմ Ֆեֆիլովն ասաց. «Ինձ համար մեծ պատիվ է գտնվել գիտությունների ազգային ակադեմիայի շենքում: Շատ կարևոր է մեր հանդիպման թեման, որը կապված է ամենակարևոր և ակտուալ գիտություններից մեկի՝ գեներտիկայի հետ, հատկապես հիմա, երբ Ռուսաստանում հայտարարված է գիտության և տեխնոլոգիայի տարի: Գեներտիկայի հարցերը հուզում են բոլորիս, և մենք բաց ենք ձեր առաջարկությունների համար՝ կապված համատեղ այցերի, հանդիպումների և քննարկումների հետ»:

Կլոր սեղանին մասնակից ռուս և հայ գիտնականները ներկայացրին իրենց գիտական զեկույցները: ՀՀ ԳԱԱ բնական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար, ԵՊՀ-ի գեներտիկայի և բջջաբանության ամբիոնի վարիչ, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, պրոֆեսոր Ռուբեն Հարությունյանը ներկայացրեց «Էկոգեներտիկ ուսումնասիրությունները Հայաստանում» զեկույցը, որի նպա-

տակն է Հայաստանում ջրի և հողի գեներոտքսիկ աղտոտման փորձարկման մեթոդների մշակումը՝ կենսաինդիկատոր օրգանիզմների միջոցով: ՀՀ ԳԱԱ մոլեկուլային կենսաբանության ինստիտուտի և Ռուս-հայկական համալսարանի կենսաբժշկության և դեղագործության ինստիտուտի տնօրեն, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր Արսեն Առաքելյանը ներկայացրեց «Ֆունկցիո-

նալ գենոմիկան կենսաբանական հետազոտություններում» զեկույցը՝ կապված տիեզերական ճառագայթման շատ ցածր չափաբաժինների երկարաժամկետ ազդեցության ֆունկցիոնալ գենոմիկայի, կորոնավիրուսի տարբերակների մոլեկուլային գեներտիկական վերլուծության, գենոմային բիոինֆորմատիկայի, ուռուցքաբանության և այլ հիվանդությունների մեջ: ՀՀ ԳԱԱ մոլեկուլային կենսաբանության ինստիտուտի էթնոգենոմիկայի լաբորատորիայի վարիչ, պրոֆեսոր Լևոն Եպիսկոպոսյանը ներկայացրեց գեներտիկական անթրոպոլոգիա թեման՝ հայ-ռուսական համագործակցության շրջանակներում:

Վավիլովի անվան բույսերի գեներտիկական ռեսուրսների ինստիտուտի տնօրեն, Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի պրոֆեսոր Ելենա Խյոստոկինան և տեղակալ Ալեքսեյ Զավարզինը ներկայացրին «Գեներտիկական պաշարները՝ որպես գիտության և անվտանգության զարգացման հիմք» զեկույցը, Ռուսաստանի Դաշնության Բուռնազյանի անվան պետական բժշկական կենսաֆիզիկական կենտրոնի պրոֆեսոր Անդրիան Օսիպովը ներկայացրեց իրենց գիտական կենտրոնի վերջին նվաճումները, ռադիացիոն գեներտիկայի ասպարեզում գիտական արդյունքները, որոնք ստացվել են Ռուսաստանի գիտության ֆոնդի ծրագրի շրջանակներում՝ հայ գիտնականների հետ համատեղ:

Կլոր սեղանի անցկացմանն աջակցեցին ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության Գիտության կոմիտեն և ԵՊՀ-ի կենսաբանության ֆակուլտետը:

ՀՀ ԳԱԱ տեղեկատվական-վերլուծական ծառայություն